

*En skola
i världsklass!*

Sköndalsgruppen – En skola med A.R.T-profil

Sköndalsgruppen är en resurstät enhet inom St.Örjans skolor organiserad inom utbildningsförvaltningen, Stockholms stad. På Sköndalsgruppen går 6 stycken elever och där arbetar 6 stycken erfarna pedagoger (2 lärare, 2 fritidspedagoger samt 2 resurspedagoger).

Elevgruppen är i åldern 13-17 år, spridda på årskurserna 6-9. Eleverna har olika diagnoser med neuropsykiatriska funktionsproblem, till exempel ADHD eller Aspergers syndrom. Ett flertal av eleverna medicinerar för sin ADHD. Ofta har eleverna stora koncentrationssvårigheter och upplever ångest och stress inför flera moment i skolan. Historiskt har de flesta eleverna uppvisat ett aggressivt beteende i sina gamla skolor. Eleverna läser samtliga ämnen enligt kursplan, vissa elever har åtgärdsprogram med anpassad studiegång vilket medför att eleven inte läser alla ämnen.

Hösten 2010, införde personalen på Sköndals Resursskola, A.R.T som modell för att möta eleverna under vardagens skolarbete och under VT-2011 har en erfaren A R T-tränare genomfört A R T-utbildning för samtlig personal på enheten.

A R T (Aggression Replacement Training) har sin grund i kognitiv beteendeterapi där tonvikten ligger på samspelet mellan individen och omgivningen. Metoden har utvecklats främst av Arnold P Goldstein som på 1970-talet började arbeta med social färdighetsträning.

De elever som Sköndalsgruppen tar emot saknar ofta grundläggande sociala färdigheter vilket medför svårigheter i kommunikation och kontakt med omgivningen. För att komma tillrätta med dessa problem arbetar vi med A R T och dess tre huvudmoment:

- Social färdighetsträning, där 50 färdigheter tränas genom rollspel
- Ilskekontrollträning/konflikthantering
- Träning i moraliskt resonerande

Flera komponenter inom A R T så som metoden utvecklats är:

- Situationsuppfattning
- Empatiträning

*En skola
i världsklass!*

- Stresshantering
- Problemlösning

Alla elever på skolan har under veckan lektioner i A R T uppdelade i två grupper. Eleverna i årskurs 9 bildar en grupp emedan övriga elever bildar den andra gruppen. Alla elever har två pass A R T i veckan. Vi har dessutom en gemensam samling i veckan med fokus på A R T.

Kring varje elev utarbetas en ” Social Utvecklingsplan” där varje elev kartläggs för att se vilka sociala färdigheter och moment i ilskekontroll, som eleven specifikt bör arbeta med. Dessa dokument används även i uppföljningsmöten med föräldrar som komplement till de individuella kursplanerna i respektive ämne.

Nedan följer ett exempel på hur vi arbetar:

Social Studieplan för Örjan Örjansson

Örjan har varit elev på skolan sedan hösten 09. Örjan har under den tiden haft mycket svårt att tillgodogöra sig undervisning samt haft svårt att följs skolans regler och vill hela tiden att allt ska ske på hans villkor: ”Örjan vill bestämma” Hemma tillbringar Örjan mycket tid vid datorn vilket lätt leder till konflikter. Örjan kommer att behöva åtgärdsprogram i flera skolämnen och anpassad skolgång. Örjan behöver som komplement till åtgärdsprogrammen öva på, samt lära sig flera sociala färdigheter genom A R T-träning.

Färdigheter (som Örjan främst behöver träna på i A R T) är:

- Att lyssna
- Att inleda och föra samtal
- Att be om hjälp (ta emot hjälp)
- Att uttrycka sina känslor
- Att förstå andras känslor
- Att handskas med rädsla

*En skola
i världsklass!*

Ilskekontroll:

- Örjan behöver se och förstå hur hans beteende får konsekvenser både på kort och lång sikt.
- Örjan behöver lära sig vilka processer som sätter igång konflikter kring honom (externa samt interna igångsättare).
- Örjan behöver tydliga exempel på hur hans beteende får konsekvenser i vissa situationer.

Skolan, Örjan, Mamma och Pappa jobbar med detta genom att ha:

- Ett till två pass med A R T i veckan (Ansvar: ART- tränare).
- Tät kontakt med Örjans föräldrar (Ansvar: Hela personalgruppen).
- Snabb återkoppling och tydliga konsekvenser på både bra samt dåligt beteende (Ansvar: Hela personalgruppen).
- Att under januari månad utarbeta ett belöningssystem för Örjan, kopplat mellan skolarbete och någon form av belöning i hemmet (Ansvar: ART-tränare, Mamma och Pappa).